

Tun Media AS

Schweigaards gate 34 E

Postboks 9303 Grønland

0135 OSLO

Til

Kulturdepartementet

Postboks 8030 Dep.

0030 OSLO

Høringsuttalelse

NOU 2010:14: Lett å komme til orde, vanskelig å bli hørt – en moderne mediestøtte.

1. Innledning

Tun Media AS er mor- og eierselskapet i Tun Media konsern med virksomheter innenfor avis, fagpresse, magasiner og bokforlag. Tun Medias forretningsidé er å utvikle distriktsbaserte medier med sterke markedsposisjoner. Konsernets hovedeiere er Tine SA, Norges Bondelag og Nortura SA.

Tun Media mener at yringsfrihet, mangfold og kvalitet fortsatt bør være overordnede mål for norsk mediepolitikk. Videre støtter Tun Media Mediestøtteutvalgets vurdering av statens infrastrukturansvar og markedssvikt som hovedargumenter for en aktiv statlig mediepolitikk.

Endringer i mediestøtteordningene må sikre at yringsfrihet, mangfold og kvalitet i norske medier opprettholdes. Ordningene må videre sikre at det fortsatt vil være mulig å skape og frembringe originalnyheter og samfunnsdebatt av høy kvalitet. Samtidig er det vesentlig at støtteordningene ikke må hindre nødvendig utvikling, omstilling og nyskaping i mediebransjen.

2. Om hovedalternativene

Mediestøtteutvalgets innstilling inneholder to hovedalternativer: **Flermedialitetsalternativet** og **Omfordelingsalternativet**. Tun Media støtter Flermedialitetsalternativet. Vi mener dette alternativet på best mulig måte ivaretar målene om å sikre yringsfrihet, mangfoldighet og kvalitet. Samtidig oppfatter vi at alternativet hensyntar behovet for nyskaping og utvikling, samt at det ivaretar et behov for en viss stabilitet og forutsigbarhet for mediene.

3. Spesielt om merverdiavgiften

Flermedialitetsalternativet innebærer fortsatt nullmoms på papiraviser og lavsats (8 %) på digitale medier. **Omfordelingsalternativet** betyr lavsats (8 %) på alle medier med nyhets- og aktualitetsinnhold. Vi har forstått det slik at et tredje alternativ kan være å opprettholde dagens ordning med nullsats på papiraviser og full moms på digitale medier.

Blant disse tre alternativene vil Tun Medias prioritering være som følger:

- a. Fortsatt nullmoms på papiraviser/fagpresse og lavsats på digitale medier
- b. Fortsatt nullmoms på papiraviser/fagpresse og full moms på digitale medier
- c. Lavsats på alle medier med nyhets- og aktualitetsinnhold

Hele mediebransjen står midt oppe i store strukturelle endringer og økonomiske utfordringer. Til tross for at stadig flere brukere går til digitale plattformer på bekostning av papirmedier, viser undersøkelser at det fortsatt er de tradisjonelle papiravisene som er hovedprodusenter av originale nyheter. Så langt har det dessuten vist seg vanskelig å finne lønnsomme forretningsmodeller for digitale medier. Selv om papiroplagene går nedover, tyder mye på at det lenge ennå vil være størst betalingsvilje knyttet til papiravisene. På denne bakgrunn mener vi det vil være svært risikabelt å fjerne nullmomsen på papiraviser. For aviser som i utgangspunktet har en vanskelig markedsposisjon og som sliter med lønnsomheten, vil en innføring av moms gjøre det enda vanskeligere å få hjulene til å gå rundt. Vi tror dessuten det vil være vanskelig å velte en moms over på forbrukerne i form av økt opplagspris.

Tun Media understreker betydningen av at merverdiavgiftsfritaket videreføres også for fagpressen. Moms på fagpresse og tidsskrifter vil svekke dagens åpne demokratimodell. Å legge moms på fagpresse vil kunne føre til nedleggelse av kritiske blader og tidsskrifter og i stedet åpne for mer styrt informasjon fra informasjonsavdelingene i bedrifter og organisasjoner.

Når det gjelder ukepresse støtter Tun Media MBLs forslag om lavmoms for ukepressen.

4. Spesielt om produksjonsstøtten

Dagens produksjonstilskudd er ment å skulle tilgodese økonomisk vanskeligstilte aviser og aviser med lave opplag. En viktig målgruppe har vært de såkalte riksspredte meningsbærende avisene, som har fått en vesentlig del av det direkte tilskuddet. Dette er aviser som har et annerledes ideologisk ståsted og som er opptatt av å få fram andre type nyheter enn de fleste andre aviser, og som på den måten bidrar aktivt til mangfold og meningsbrytning i mediemarkedet og samfunnsdebatten. Samtidig har disse avisene et såpass lite og spredt marked både i forhold til lesere og annonsører at de er avhengig av produksjonsstøtte for å overleve økonomisk sett.

Ifølge Mediestøtteutvalgets innstilling konkluderer professor Helge Østbye med at det har vært vellykket å gi produksjonstilskudd til de riksspredte meningsbærende avisene. "Vårt Land, Klassekampen, Dagsavisen, DagenMagazinet og Nationen bidrar til mangfold i norsk presse og har vært avhengig av statlig støtte for å overleve. Produksjonsstøtten har, ifølge Østbye, i så måte lyktes med å opprettholde nasjonalt mangfold i samfunnssyn." Ifølge utvalgsinnstillingen konkluderer

Sigurd Høst med at "... dersom det blir kutt eller bortfall i pressestøtten er det ingen tvil om at mange av dem (de riksspredte meningsbærende avisene) vil forsvinne.

Tun Media mener en ny støtteordning må sikre at det fortsatt vil være mulig å utgi nisjepublikasjoner som har en vesentlig plass og betydning i det norske samfunnet og i den offentlige debatten. Totalt sett gir nisjeavisene viktige bidrag til å opprettholde det norske mediemangfoldet og en differensiert samfunnsdebatt. En fornyet mediestøtteordning må derfor sikre nisjepublikasjonenes muligheter til å overleve.

Utvalget har samlet seg om å foreslå plattformnøytrale kriterier for tildeling av produksjonstilskuddet. Tun Media støtter dette prinsippet, fordi mediestøtteordningen da vil ta innover seg de endringene som har skjedd og skjer i mediebruken og tilrettelegger for at støttemottakerne kan utvikle sine produkter i takt med tiden uten å tape tilskudd. At det er innhold og ikke plattformen innholdet som formidles på som tillegges betydning mener vi er helt riktig.

Når det gjelder tildelingskriterier mener vi at utvalgsinnstillingen ikke godt nok dokumenterer at de foreslåtte kriteriene vil gi et forsvarlig økonomisk fundament for viktige publikasjoner som i dag er avhengig av produksjonstøtte. Dette gjelder særlig Nationen, som i de fleste modeller i utvalgsinnstillingen kommer ut med milliontap sett i forhold til dagens tilskuddsordning. Vi oppfatter dette som urimelig, og årsaken til denne opplagte skjevheten er ikke forklart eller argumentert for i utvalgets innstilling.

Tun Media mener derfor at kriteriene og grunnlaget for disse må sees nærmere på før endelig støttemodell vedtas. For eksempel kan det vurderes om det bør gis distribusjonstilskudd til riksspredte meningsbærende aviser som har stor spredning og høye distribusjonskostnader (slik man gjør i dag og slik utvalget foreslår å videreføre for avisene i Finnmark).

Tun Media ønsker å gjøre Kulturdepartementet oppmerksom på at med kutt i pressestøtten på inntil 4 mill. kr. vil ikke Nationen kunne overleve. Ut fra Mediestøtteutvalgets innstilling kan vi ikke forstå at dette kan være en ønsket eller tilsiktet effekt av de endringer i støtteordninger og tildelingskriterier som foreslås. Det må være en forutsetning at ingen støtteberettigede aviser kommer dårligere ut som følge av en eventuell omlegging av tilskuddsordningen.

Til slutt: Tun Media mener det samlede produksjonstilskuddet bør økes og støtter Flermedialitetsalternativets foreslåtte økning i den direkte støtten på 10 %.

Oslo, den 15. april 2011.

Med vennlig hilsen

Tun Media AS

Terje Bertheussen

Terje Bertheussen

Administrerende direktør